

3. Турило А.М. Теоретико-методологічні засади визначення сутності і оцінки категорії "економічний стан підприємства" / А.М. Турило, А.В. Агапова // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 2 (104). – С. 156-159.

4. Кабаченко Д.В. Використання системного підходу під час формування комплексної оцінки фінансового стану підприємства / Д.В. Кабаченко // Держава та регіони. – 2010. – № 3. – С. 56-61.

5. Нестерова С.В. Методологічні основи факторного аналізу у процесі оцінки фінансового стану підприємства / С.В. Нестерова, Є.Ю. Делеган // Науковий вісник Ужгородського університету : зб. наук. праць. – Сер.: Економіка. – 2010. – Вип. 29(ч.1). – 242-244.

6. Сафронська І.М. Методичні підходи до комплексної оцінки фінансового стану підприємства / І.М. Сафронська, Г.С. Белай // Економіка та держава. – 2009. – № 11. – С. 104-105.

7. Загородна О. Діагностика фінансового стану і стійкості функціонування підприємства / О. Загородна, В. Серединська // Економічний аналіз. – 2010. – № 7. – С. 262-264.

8. Павленко О.І. Вдосконалення механізму оцінки фінансового стану підприємства / О.І. Павленко // Бізнес-навігатор. – 2010. – № 2(19). – С. 72-78.

9. Черниш С.С. Діагностика фінансового стану підприємства / С.С. Черниш // Інноваційна економіка. – 2010. – № 3. – С. 111-113.

10. Никитина Н. Методы исследования финансового состояния промышленного предприятия / Н. Никитина, В. Филатова // Проблемы теории и практики управления : Междунар. журнал. – 2008. – № 4. – С. 25-31.

11. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности : учебн. пособ. / Г.В. Савицкая. – М. : Изд-во "ИНФРА-М". – 2003. – 344 с.

Киндрат О.В. Сущность и содержание понятия "финансовое состояние предприятия"

Рассмотрены сущность и содержание экономической категории "финансовое состояние предприятия" в контексте современной рыночной экономики. Раскрыты засадные принципы и концептуальные подходы к формированию комплексной характеристики финансового состояния предприятия. Очерчены отдельные аспекты развития методологических принципов оценки финансового состояния.

Ключевые слова: финансовое состояние предприятия, оценка, характеристика финансового состояния, показатели, индикаторы, ликвидность, платежеспособность.

Kindrat O.V. Financial state of enterprise: essence and maintenance of concept

Essence and maintenance of economic category is examined "financial consisting of enterprise" of context of modern market economy. Ambush principles and conceptual approaches are exposed to forming of complex description of the financial state of enterprise. Outlined separate aspects of development of methodological principles of evaluation of the financial state.

Keywords: financial state of enterprise, estimation, description of the financial state, indexes, indicators, liquidity, solvency.

УДК 332.12+330.322:001.8 Доц. О.В. Килин, канд. екон. наук – Львівська КА

ОСНОВИ РЕГІОНАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ РЕГІОНУ

Розглянуто регіон як середовище формування інноваційної політики та його вплив на регіональний розвиток. Висвітлено завдання та пріоритетні напрями інноваційного розвитку регіонів для покращення його інвестиційного клімату.

Ключові слова: інновації, інноваційна регіональна політика, інноваційний розвиток, інноваційна спроможність регіону, інноваційний потенціал.

Вступ. Актуальність проблеми формування ефективної інноваційної політики розвитку регіонів зумовлюється насамперед тим, що саме цей вид

політики покликаний сприяти людському розвитку в регіонах, активному формуванню соціальної сфери як у регіонах, так і в державі загалом.

Рівноправна економічна співпраця України з іншими країнами світу, її реальна незалежність можливі лише за умови активного розвитку в регіонах країни вітчизняного науково-технологічного потенціалу та використання його для продукування і впровадження інновацій. Реалізація в Україні ефективної інноваційної політики, підґрунтям якої мають стати нові знання та ефективне їх використання, має стати одним із пріоритетних національних та регіональних інтересів держави.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Інновації в економічній системі регіону досліджувало багато сучасних вітчизняних та зарубіжних економістів. Так, серед українських учених, що зробили вагомий внесок у розвиток регіональної економіки та інноваційної діяльності, варто відзначити праці А. Алімова, М. Долішнього, Ю. Бажала, О. Галушко, М. Туган-Барановського, Л. Чернюк, В. Чижової, М. Чумаченка, І. Ястремського та ін. Заслужують на увагу й праці зарубіжних авторів, а саме: С. Валдайцева, Р. Гаррода, П. Друкера, П. Завліна, А. Казанцева, М. Калецькі, В. Лівшица, Ф. Махлупа, Л. Мінделі, Д. Неймана, Б. Санто, Р. Селі, Р. Солоу, Д. Стіглера, Д. Стігліца, С. Фішера, І. Шумпетера та ін.

Виклад основного матеріалу. Регіон у будь-якій державі є непростю територіальною суспільною системою, яка складається з низки систем нижчого порядку, підсистем і елементів, які можуть безпосередньо здійснювати інноваційно -інвестиційну політику.

Перед тим, як говорити про інноваційну політику розвитку регіону необхідно окреслити регіон з позиції дискретності його соціально-економічного простору та формування такої політики, з одного боку, в межах регіону, з іншого боку, на міжрегіональному і національному рівнях. Першу класичну регіональну теорію, автором якої вважають Йоганна фон Тьонена (1783-1850), було обґрунтовано внаслідок глибокого вивчення ним сільського господарства і викладено у праці "Ізольована держава в її ставленні до сільсько-го господарства і національної економії" (Берлін, 1836). Саме у названій роботі він вперше використав метод регіональне моделювання.

Існують ще й інші підходи до дослідження сутності поняття регіон, які науковці виділяють залежно від специфіки і напрямку своїх економічних досліджень. Наприклад, І.Р. Михасюк, Я.О. Побурко та В.В. Яцура наголошують лише на економіко-географічному та відтворювальному підходах. На їх думку, економіко-географічний підхід базується на визначенні поняття регіон через такі атрибути, як: певна територія з природно-географічною своєрідністю; функціонування на цій території цілісної економічної системи з певною спеціалізацією у загальному ланцюгу національного виробництва; наявність економічних зв'язків у вигляді доцільного обміну товарами [3].

Таким чином, регіон одночасно є складовою частиною країни (підсистемою) із внутрішніми та зовнішніми зв'язками і системою з внутрішнім механізмом відтворення, яка має, крім системних властивостей (територію, господарську єдність, цілісність, зв'язок з державним комплексом), ще й специфічні риси: власні регіональні умови відтворення валового суспільного продукту, основних фондів, робочої сили та розподілу регіональних трудових

ресурсів, формування доходів населення та їх товарного забезпечення, джерела капіталовкладень та витрат на утримання невиробничої сфери з тільки їй притаманними виробничо-господарчими та історично-культурними традиціями [2].

Все це забезпечує виконання регіонами інституціональних, економічних, соціальних, екологічних функцій, які в сукупності спрямовані на формування економічних відносин у регіоні та середовища життєдіяльності його населення, рівнем яких визначається регіональний розвиток, що залежить від грамотної регіональної політики. Кожна територія має індивідуальну специфіку щодо науково-технічного та виробничого потенціалів, кадрового забезпечення, інноваційної інфраструктури, економічних, соціальних, екологічних проблем, характеру інноваційного підприємництва в його межах. Її вираженість по-різному відображає привабливість регіону для інновацій, яка проявляється в можливості впровадження у регіональні процеси результатів наукових та науково-технічних розробок, ефективності впровадження та сприйняття населенням регіону інноваційних інструментів розвитку, рівні фінансового й організаційного забезпечення інноваційної діяльності, розвитку регіональної інноваційної інфраструктури.

А тому для забезпечення результативності розвитку регіонів, під яким найчастіше розуміють структурно виражену модифікацію їх виробничої та соціальної функцій у процесах територіального поділу праці на ринкових принципах з метою поліпшення якості життя населення з обов'язковим врахуванням та поєднанням геополітичних, макроекономічних, загальнонаціональних, галузево-функціональних та регіональних інтересів, ця політика має здійснюватись як з позиції впровадження інновацій і стимулювання інноваційної діяльності, так і з позиції застосування інноваційних підходів та використання інвестиційних ресурсів до вирішення проблеми розвитку регіонів.

При цьому зарубіжний досвід показує, що інноваційний розвиток регіонів є одним із найбільш активних детермінантів соціально-економічного зростання, оскільки стійкий розвиток виробництва й підтримка його конкурентоспроможності в довготерміновій перспективі залежить не так від ресурсних можливостей регіону, як від інноваційності. Адже саме цим визначається здатність до самовідновлення, адаптації до змін і генерування науково-технічного прогресу. Саме з цих причин протягом останнього десятиріччя розвиток регіонів набув дещо концептуально нових орієнтирів, які формуються під впливом активізації інновацій. Тобто акцент у розвитку регіонів ставиться на знання; із залученням науково-технічного й освітнього потенціалу регіону.

Серед стратегічних завдань регіонального інноваційно – інвестиційного розвитку можна виділити такі:

- реконструкцію економіки промислових регіонів і великих міських агломерацій через конверсію оборонних та цивільних галузей, модернізацію інфраструктури, оздоровлення екологічної ситуації, роздержавлення і приватизацію;
- подолання депресивного стану аграрно-промислових регіонів, відродження сіл і малих міст, прискорене відновлення втраченої життєдіяльності в сільській місцевості, розвиток місцевої виробничої та соціальної інфраструктур, підвищення ефективності використання сільськогосподарських та інших угідь;

- стабілізацію соціально-економічного становища в регіонах з екстремальними природними умовами і переважно сировинною спеціалізацією;
- продовження формування промислових вузлів і центрів з пріоритетним розвитком виробництва, пов'язаних із комплексним використанням видобувної сировини установлених екологічних стандартів;
- стимулювання розвитку експертних та імпортозамінюючих виробництв у районах, що мають для цього найбільш сприятливі умови;
- формування регіональних економічних ринків, вільних економічних зон, а також технополісів як регіональних центрів впровадження досягнень вітчизняної і світової науки, прискорення економічного та соціального прогресу;
- розвиток міжрегіональних та регіональних інфраструктурних систем (транспорт, зв'язку, інформатики), які забезпечували б і стимулювали структурні зрушення та ефективність регіональної економіки.
- подолання надмірного розриву в рівнях і якості життя населення окремих областей [3].

Як бачимо, у загальній системі економічних відносин інноваційній діяльності відводиться ключове місце, оскільки її кінцевими результатами є підвищення ефективності виробництва, зріст обсягів наукомісткої продукції тощо. А цим і визначається економічний стан регіонів, які завдяки виваженій інноваційній політиці регіонального розвитку, що базується на інноваційній моделі розвитку із формуванням сприятливого інноваційного середовища, створенням регіональної інноваційної інфраструктури, регіональних центрів інноваційного розвитку і т. ін., стануть "точками інноваційного зростання" української економіки.

Однак на ефективний перебіг інноваційних процесів у регіонах впливає низка факторів, які можна згрупувати за економічними, технологічними, організаційно-управлінськими, правовими ознаками, а також професійна підготовка кадрів. Підсилити або послабити їхній вплив можна лише внаслідок спільних зусиль держави та регіональних органів влади шляхом формування інноваційної політики розвитку регіонів.

Під інноваційною політикою розвитку регіону варто розуміти, з одного боку, чітко опрацьовану в законодавчому аспекті систему економічних, правових, адміністративно-організаційних, науково-технічних, виробничих, управлінських, фінансово-побутових та інших заходів для створення інноваційного клімату в регіоні, а з іншого, – політику, здійснювану на базі загальнодержавного законодавства самими регіонами для досягнення тих чи інших регіональних і місцевих цілей та завдань шляхом використання інноваційного потенціалу регіону. Така політика своїми основними завданнями поєднує науку, техніку, економіку, підприємництво й управління та є орієнтованою на використання інтелектуальних ресурсів регіону, розвиток високотехнологічних виробництв та пріоритетів економіки.

Інноваційний потенціал регіону можна трактувати як весь комплекс економічних, організаційних і соціальних факторів, котрі забезпечуватимуть умови і формуватимуть ресурси (матеріальні, інтелектуальні, інформаційні) в регіоні для здійснення інноваційної діяльності, а саме: створення нововведень та готовності їх сприйняти для наступного ефективного використання на рівні, що відповідає світовому. Він складається із системи таких потенці-

алів: виробничо-технологічного; кадрового потенціалу; інформаційного; фінансового; науково-технічного; організаційного; управлінського; інноваційної культури; споживчого сегмента потенціалу [2].

Перші чотири підсистем потенціалів відносять до блоку ресурсів інноваційного потенціалу, від їх кількісного і якісного складу залежить функціонування системи інноваційного потенціалу. Так, виробничо-технологічний потенціал охоплює: застосовувані технології та їхній тип; стан основних виробничих фондів; технологічне обслуговування; комп'ютерні системи; устаткування й матеріали; систему якості. Кадровий потенціал характеризує забезпеченість інноваційного процесу людськими ресурсами, кваліфікаційну й вікову структуру персоналу, задіяного у створенні й поширенні інновацій. Інформаційний потенціал оцінюється наявністю нормативно-правової бази для здійснення інноваційної діяльності.

Активізація інноваційної діяльності в регіоні сприятиме забезпеченню якісно іншого рівня реалізації регіональних науково-технічних програм унаслідок включення їх у програми соціально-економічного розвитку області й бюджетного фінансування етапу освоєння наукомістких розробок, а також створення або модернізації матеріально-технічної бази центрів трансферу технологій і технологічних парків. Стимулювання з боку держави цих "інноваційних інструментів" на етапі їхнього становлення дасть змогу у перспективі дістати значний прибуток за рахунок продажу інтелектуальної власності, укладеної в наукових розробленнях, на ринках держави й за її межами.

Серед механізмів держави у формуванні інноваційного клімату в економіці виділяють: створення спеціальних фінансових механізмів державної підтримки інноваційної діяльності; фінансування через систему державних науково-технічних програм різного рівня і через спеціально створені фонди; формування інноваційної інфраструктури; непрямі методи регулювання [1].

Висновки. Таким чином, можна говорити про те, що від того, як інтенсивно впроваджуватимуться інновації у господарську діяльність, залежатиме економічний розвиток країни та її регіонів, оскільки він залежить від їх науково-технічного й інноваційного потенціалу, що визначається рівнем матеріально-технічних, трудових, інформаційних і фінансових ресурсів. Крім того, можливість й здатність створювати й використовувати нові технології також вносить корективи у розвиток регіонів. Активне їх впровадження має забезпечуватись інноваційною політикою розвитку регіонів, розробленою відповідно до їх виробничих та інноваційних можливостей з орієнтацією на наявні регіональні ресурси та ринкові потреби, а також застосування інноваційних управлінських рішень регіональною владою, які вимагають високого рівня кваліфікації та організованої роботи щодо забезпечення розвитку регіонів та України.

Література

1. **Доктрина** економіки знань (проект). [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.semynosenko.net/ufv/filec/ec_znan.doc.
2. Маниліч М.І. Трансформація регіонального економічного механізму : монографія / М.І. Маниліч. – Чернівці : Вид-во "Книги–XXI", 2004. – 164 с.
3. **Стеченко Д.М.** Управління регіональним розвитком : навч. посібн. / Д.М. Стеченко. – К. : Вид-во "Вища шк.", 2000. – С. 9-10.

4. Шляхто И.В. Оценка инновационного потенциала региона / И.В. Шляхто. [Электронный ресурс]. – Доступный з <http://www.bali.ostu.ru/nmc/arhiv/2007/1/Shlyhto.doc>.

Килин О.В. Основы региональной стратегии инновационно-инвестиционной политики региона

Показан регион как среда формирования инновационной политики и его влияние на региональное развитие. Освещены задачи и приоритетные направления инновационного развития регионов для улучшения его инвестиционного климата.

Ключевые слова: инновации, инновационная региональная политика, инновационное развитие, инновационная способность региона, инновационный потенциал.

Kylyn O.V. Basics of the regional strategy of innovation and investment policies in the region

The article shows the region as an environment of innovation policy and its impact on regional development. Highlights objectives and priorities of innovation development of the regions to improve its investment climate.

Keywords: innovation, innovative regional policy, innovative development, innovative capacity of the region, innovative potential.

УДК 339.54.658.14

Студ. М.Р. Матула;
доц. О.Є. Шайда, канд. екон. наук – Львівська КА

**СУЧАСНІ УКРАЇНСЬКО-КИТАЙСЬКІ
ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНІ ВІДНОСИНИ**

Проаналізовано основні передумови й особливості розвитку зовнішньоторговельних відносин між Україною та Китаєм у глобальному економічному просторі. Розглянуто механізм реалізації міжнародних торгових відносин між двома державами та виділено пріоритетні перспективні напрями подальшого розвитку зовнішньоторговельних відносин між КНР і Україною в умовах глобалізації світової економіки.

Ключові слова: міжнародна торгівля, взаємні торгові відносини, глобальний економічний простір, ефективність міжнародної торгівлі.

Вступ. На сучасному етапі економіка Китаю розвивається надзвичайно швидкими темпами, що має безпосередній вплив на світову економіку через зростаючі обсяги експорту. Враховуючи важливе значення Китаю у зовнішній торгівлі України, його істотний вплив на розвиток вітчизняної економіки можна стверджувати про актуальність теми дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Варто зазначити, що дослідженню обсягів зовнішньої торгівлі між Україною та Китаєм присвячено низку статей таких вітчизняних економістів, як: Ю. Курнишової [1], І. Погорєлової [4], Н. Фомічевої, А. Філіпенка, Ю. Макогона. Також цю проблему досліджували китайські вчені Ван Пен [3], Чжоу Лі [2].

Мета дослідження. Аналіз двосторонніх відносин між КНР і Україною у період глобалізації, а саме – опис і аналіз основних складових частин торговельних відносин, визначення перспектив подальшого співробітництва.

Виклад основного матеріалу. Китай є одним із головних зовнішньоторговельних партнерів України. За підсумками 2010 р. Китай посів 10 місце за обсягами експортних поставок і третє місце за обсягами імпорتنих поставок до України після Росії та Німеччини.

У свою чергу, КНР розглядає Україну як авторитетну державу в Європі і на просторі СНД. Серед країн СНД Україна посідає 3 місце за обсягом двосторонньої торгівлі з Китаєм.